

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Plaša vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na eno za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 15 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Določniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za ogleda se plačuje od navadne vristice, če se natlačne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Cesar v Ljubljani.

Ko so pred dvanaajstimi leti obiskali presvetli cesar Franc Jožef slovenske dežele, jih nobeno mesto ni tako slovesno sprejelo, kakor bela Ljubljana. Tudi pretekli terek je Ljubljana imela čast, da so jo obiskali naš milostni vladar; ali tokrat jih prvo slov. mesto ni vsprejelo z ono radostjo, kakor pred 12 leti, ampak brez zastav z neizrečeno žalostjo, vendar pa z izrednim upanjem. Žalostna je Ljubljana, saj vemo, kaj se je z njo zgodilo letos velikonočne praznike. Pa tudi upati mora in sme, saj so jo obiskali predobri oče, da so se prepričali o izredni škodi po potresu, in rekli: »Znatno pomoč mora mesto dobiti in to tudi zasluži«.

V torek ob 3. uri popoldne so dospeli cesar z dvornim vlakom v Ljubljano. Na kolodvoru so jih čakali prevz. knezoškof, deželni predsednik, vojni minister Krieghammer, mestni župan Graselli in mnogi dostojanstveniki. Skoro vsakega so milostno nagovorili, posebno dolgo so se razgovarjali s prevz. knezoškofo in županom. Zunaj kolodvora in po mestu je bilo vse polno ljudstva, ki je cesarja pozdravljalo z navdušenim živio. Ko so cesar vstopili v voz barona Heina, zgodila se je mala nezgoda. Jeden konj, prestrašen, je odlomil branovlek. Cesar so izstopili in z baronom Heinom sedli v drug voz.

Svetli cesar so se peljali najprej v deželno bolnišnico, da si ogledajo barake, pohvalijo usmiljene sestre, ki o potresu niso zgubile poguma, ampak hitele bolnikom v pomoč. Od deželne bolnišnice, kjer so se mudili pol ure, peljali so se čez Marije Terezije cesto mimo kolizeja na Tržaško cesto. Tu so bili v špalirju dijaki in učenci. S Tržaške ceste so zagledali cesar šotore in barake, in njihovo milo obličje se je zmračilo. Ogledali so si vojaško skladišče, bolnišnico, gledališče, ter ondoto kuhinjo za silo.

Ko so se nekoliko pomudili v deželnem muzeju, obiskali so nato jahalnico, kjer je nastanjeno 36 družin s 169 osebami. Vidno ganjeni so cesar tukaj gledali majhno podobo bede Ljubljančanov. Mnoge so nagovorili in potolažili. S solznimi očmi so zapustili jahalnico, saj jim je znano, da blizu 10 tisoč ljudij tudi nima boljšega bivališča v Ljubljani.

Na potu v Trnovsko predmestje so si ogledali barako deželnega predsednika ter ternovske barake in so se ob 1/6. uri pripeljali pred uršulinsko cerkev, kjer so jih pričakovali prevz. knezoškof. Cesar si ogledajo cerkev in na pol podrti samostan. Potem so korakali peš do kazine. V Zvezdi so cesar vstopili tudi v jeden šotor, kar je brezbrojna množica navdušeno pozdravila.

Pred deželnim dvorcem so vladarja pričakovali deželni glavar Oton Detela in deželni odborniki. Deželni glavar je po pozdravu peljal cesarja v stanovanje, ki je

hudo poškodovano. Nato to si cesar ogledali cerkev sv. Jakoba in potem se podali pred mestno hišo, kjer jih je pozdravil mestni župan Graselli. Od tod so sli peš ogledat si cerkve frančiškanske in samostana. Ko so se vrnili k mestni hiši, vsedli so na voz in se peljali mimo stolnice v bolnišnico za silo, postavljeno za pokopališčem.

Okoli 7. ure zvečer se pripeljajo predobrotljivi vladar s spremstvom na južni kolodvor. Ondi se poslovijo od deželnega namestnika, knezoškofa, drugih odličnih gospodov ter na udano zahvalo župana rečejo upanja polne besede: »Strmim ob velikosti nesreče; kar sem videl, je dosti huje, kakor sem mislil. Bodite preverjeni, da storim vse, kar je možno, da se mestu in deželi najizdatnejše pomore«. — Po teh besedah so stopili cesar v vlak. Ko se je ta jel pomikati, zaorili se navdušeni živio - klici. Res, s tako blagim vladarjem, kakor so naš presvetli cesar ne more se nobena država na vsem svetu ponašati. Bog naj živi nam cesarja!

Gospodarska knjiga.

Vodo bi se reklo nositi v Dravo, ko bi hotel natančno opisati vse težave in nedloge, stiske in revščino, ki tlačijo kmečki stan. Po jedni strani skromni pridelki, ki vsled konkurence drugih držav nimajo nobene veljave ali slepo ceno; po drugi pa čedalje večji stroški na vseh straneh; to je butara, ki tare in teži dandanes skorej vsakega kmeta. Resnična je sodba, da srednje ali slabo posestvo dandanes dela kmetu več stroškov, nego daje dohodkov; zato pa tudi kmetje povsod očitno lezejo v dolgove, katerih se potem nikakor ne morejo iznebiti. Sploh kmetijstvo hira dandanes naglo, in če pojde tako naprej, oslabe bo popolnoma kmečki stan, ta podlaga držav in korenina vseh drugih stanov.

Da se to zabrani še o pravem času, skušajo pravi prijatelji kmeta doseči s tem, da mu po jedni strani pomagajo iz denarnih zadreg, ga rešijo oderuhov in tako postavijo na lastne noge. To so uspešno tu pa tam že storili s posojilnicami, katere so res dobrota za kmeta in le želeži je, da bi si jih ustanovili povsod in se jih oklenili vsi kmetje.

Po drugi strani pa skušajo prijatelji kmeta pomagati mu s tem, da ga podučujejo o umnem kmetijstvu, kako naj obrača, da bo mu polje, živina, sadje, sploh vse zemljišče več dobička neslo. Ali jeden pomoček je še za kmeta, katerega žalibog on, kakor mi je znano iz skušnje — le vse preveč prezira, menda iz nevednosti, in to je gospodarska knjiga. Smel bi trditi, da ravno zategadelj gre kmetom našim največ slabo, ker ne premišljajo dosti, kako je z njih gospodarstvom, ali